

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 27 (2)

IZDAN 20. juna 1922

PATENTNI SPIS BR. 228.

Ing. Franjo Kec, Prag — Karlin.

Centrifugalni ventilator.

Prijava od 25. marta 1921.

Važi od 1. novembra 1921.

Pravo prvenstva od 11. jula 1918 (Austrija.)

Za ventiliranje pistroja koji služe za hladjenje (na pr. automobilni hlađić i slično) bile su predložene najrazličnije konstrukcije ventilatora. Ovakve ventilatore nemoguće je upotrebiti kod strojeva, koji se unatrag gibaju (na pr. lokomobila i lokomoćiva s kondenzacijom) jer stroj ide obratno pa je sisanje vazduha za hladjenje odmah prekinuto, a bio bi vrući vazduh što opkoljava motor gonjen kroz hlađić. Ventilacija pistroja za hladjenje prema načinu automobilnih hlađića, vrlo je važan problem za parne strojeve s kondenzacijom, koji se kreću (na pr. lokomotive, lokomobile i slč.), jer ako hlađić nepotpuno hlađi, ne samo da se umanjuje učinak celoga stroja, već mogu takodje nastati i ozbiljna poremećenja u kondenzatoru.

Na osnovu temeljnih pokušaja uvidelo se, da ova važna zadaća kondenzacije kod parnih vozova može biti rešena samo posebnim uređajem prostora u kome radi ventilator i ventilatorove lopate. Prema izumu, provedeni su glavni delovi ventilatora tako, da prostor u kome se vrte lopate ventilatora jednolično povećava svoj obujam od sredine prema kraju ploče hladjenja, a upravo je tako udešena i konstruktivna visina ventilatornih lopata. Provedba ventilatora, koji se osobito osvijedočio, sastoji se

u tome, da ventilator nosi posebno telo za vodjenje u obliku čunja, kojemu vrh leži u osovinu ventilatora, a lopate su pričvršćene na čunjovitom dijelu ovog tela koje vodi.

Na crtežu je prikazan jedan slučaj provedbe ovoga izuma. Slika 1. prikazuje uzdužni presek ventilatora. Slika 2. i 3. prikazuju od slike 1. poprečne preseke II-II i III-III. Slika 4. prikazuje pogled s predna na čunjovito telo ventilatora, koji služi za vodenje;

(1) je hlađić parnog voza s kondenzacijom, koji može i unatrag ići, gradjen prema hlađiću kod automobila, (2) je cev što odvodi vodu pa je na pr. privodi kao vodu za hladjenje u kondenzator parnoga voza, (3) je ventilator, (4) njegov oslonac, (5) je osovina ventilatora pričvršćena na oslonac, (6) je šuplja trupina, koja sedi na osovinu ventilatora. Na trupini (6) pričvršćeno je puno tela (10) što vodi, u obliku čunja, kome vrh leži u osovinu ventilatora (x-x) postavljenoj tako, da ide središtem ploče hlađića. U slučaju naznačenom na crtežu prelazi obvod čunja, koji služi za vodenje, spoljni okrajak ploče koja hlađi. Prostor (r) između čunjovitog tela (10) i zadnje strane hlađića (1) prikazuje prostor u kome rade

ventilatorove lopate (11), a koji se jednolично povećava od sredine prema kraju hladića. Ventilatorove lopate (11) jesu u predloženom načinu provedena čvrsto spojene s telima koja služe za vodjenje, a tako konstruisane, da se takodjer i njihova visina jednolично poveća a od sredine (x-x) prema kraju ploče hladića.

Za okretanje ventilatora siše se vazduh kroz hladić na poznati način centrifugalnih ventilatora, a u isto vreme odvodi se vazduh na periferiju ventilatora. Vazduh koji se siše kroz hladić, vodi se pojasima a, b, c, d, u tačkicama označene puteve a, b, c, d, na rub ventilatora, a da se pri tom ne stvore škodljivi vihori vazduha i zatvaranje vazdušne struje. Odvadjanjem i sisanjem vazduha za hladjenje na ovaj način, postigne se, kako je pokušajevima dokazano, jednolично rashladjivanje hladića, čim se s jedne strane povećava učinak uredjaja

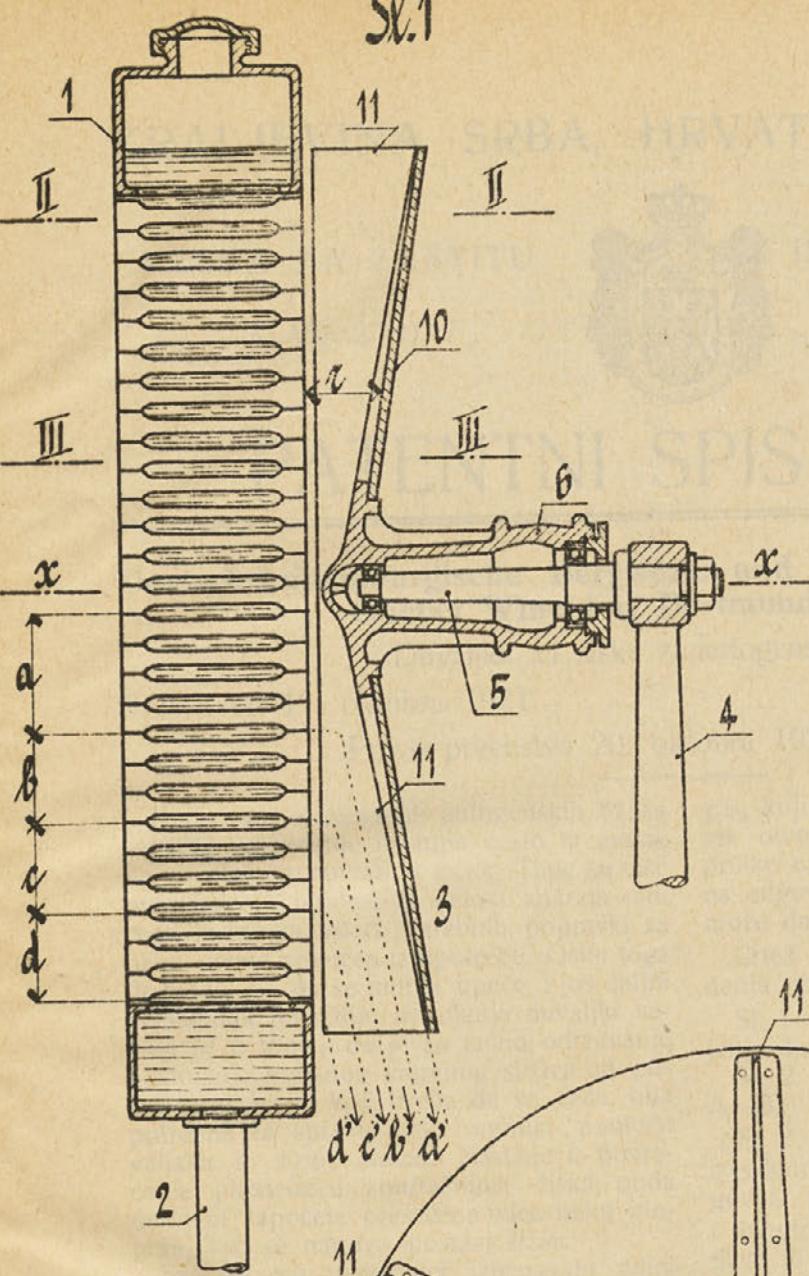
za hladjenje, a s druge strane, spreće se sve smetnje koje nastaju nejednoličnim rashladjivanjem hladića (lokalno zagrevanje pojedinih delova hladića) bez obzira na to u kom se pravcu ventilator okreće.

Patentni zahtevi

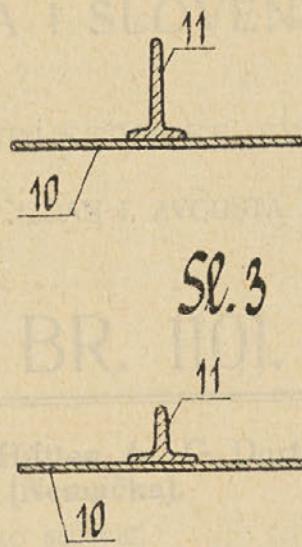
1. Centrifugalni ventilator u svrhu jednolичnog rashladjivanja pristroja za hladjenje pomoću vazduha, naznačen time, što prostor (r), u kome rade lopate (11) jednolично povećava svoj obujam od sredine prema kraju ploče hladjenja, i da lopate ventilatora takodjer od sredine prema kraju ploče hladjenja pokazuju sve veću visinu.

2. Centrifugalni ventilator prema zahtevu 1. naznačen time, što se sastoji iz punih čunjovitih tela koja vode, a čiji vrhovi leže u osovini ventilatora, i da su lopate (11) ventilatora pričvršćene na ovim telima, koja služe za vodjenje.

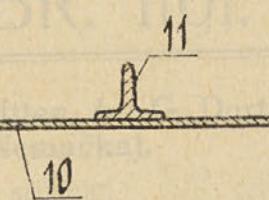
Sl.1

Sl.2

Sl.3

Sl.4

